

Tämä kirjanen esittelee Helsingin yliopiston tiloissa toimivan suomen kielen ja sen sukukielten tutkimus- ja opetuskeskuksen Castrenianumin työskentelyä ja saavutuksia.

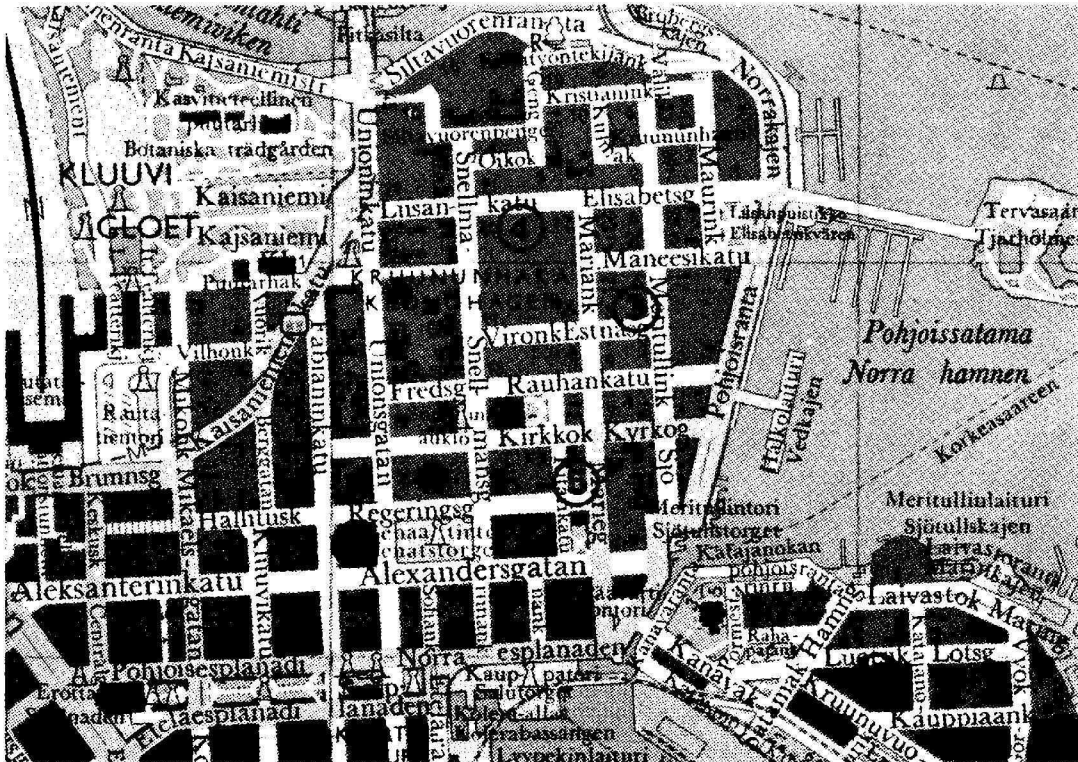
Ennen Castrenianumin perustamista monien tärkeiden fenno-ugristiikan alaan kuuluvien aineskokoelmien ja kirjastojen sijaintipaikka oli Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran talo Hallituskatu 1:ssä. Vuonna 1956 muodostettiin yliopiston pääraennuksen 4. kerroksesta uusi laitoskokonaisuus, johon suomen ja sen sukukielten tutkimus ja opetus sekä suuret sanakirjahankkeet enimmältä osin keskitettiin. Tutkijat saivat entistä väljemmät tilat, ja arkistot ja kirjastot saatiin lähekkäin, niin että tutkijat ja vastaperustettujen suomen kielen laitoksen ja suomalais-ugrilaisten kielten laitoksen sekä yliopistossa ennestään olleiden virolaisen ja unkarilaisen laitoksen opettajat ja opiskelijat saattoivat kätevästi käyttää niitä.

Nimen Castrenianum laitosryhmä sai yliopiston silloisen rehtorin Paavo Ravilan aloitteesta, suomensukuisten kielten tutkimuksen uranuurtajan ja yliopiston ensimmäisen suomen kielen professorin Matias Aleksanteri Castrénin kunniaksi.

Aluksi Castrenianumin katon alta puuttuivat vain Hallituskatu 1:een jääneet Kielitoimisto ja Nykysuomen sanakirjan toimitus, mutta pian oli pakko aloittaa hajautus, joka on edelleen jatkunut. Nykyään Castrenianumin palvelujen tarvitsijat joutuvat kiertämään laajalti Kruununhaan ja Katajanokan kaupunginosissa: nauhoitteita on kuunneltava Meritullinkatu 14:ssä, jossa Suomen kielen nauhoitearkisto sijaitsee, Vanhan kirjasuomen sanakirjan toimituksella on huoneet Luotsikatu 4:ssä, ja Nykysuomen laitos on siirtymässä Hallituskadun osoitteesta Liisankatu 16:een, jonne myös Nimiarkiston mahtavat kokoelmat muutettiin keväällä 1975. Päärakennuksessa työskentelevät nyt yliopiston laitosten lisäksi Sanakirjasäätiö, Karjalan kielen sanakirjan toimitus, Tutkimuslaitos Suomen suku ja Muoto-opin arkisto sekä uusi työryhmä, Euroopan kielikartaston suomalaisen osuuden laatijat. Castrenianum sai vuonna

1974 lisää tilaa, kun osa päärakennuksen 5. kerroksesta vapautui teologisen tiedekunnan käytöstä. Esimerkiksi yliopiston fennougristiikan alan laitosten kuopus, itämerensuomalaisen kielten laitos, sai vasta tässä yhteydessä omat toimitilat ja samoin opiskelijat kunnolliset lukutilat.

Castrenianum on ulkonaisten olojen vaihtelusta, paikallisesta hajaannuksesta ja vieläkin kiusaavasta tilanahtaudesta huolimatta ollut siinä työskenteleville ja opiskeleville suotuisa ympäristö, jossa kiinteästi toistensa sekä yliopiston yhteyteen liitetty työkeskukset ovat voineet tehokkaasti edistää tutkimusta ja alan akateemista opetusta korostaen Castrénin hengen mukaisesti rauhallisen ja uutteran työn merkitystä.

Osoitteita

- 1 Yliopiston päärakennus, Fabianinkatu 33,
00170 Helsinki 17.
Sanakirjasäätiö. Puh. 631 053
Tutkimuslaitos Suomen suku ja suomalais-ugrilai-
nen laitos. Puh. 191 2372 ja 634 050.
Muoto-opin arkisto. Puh. 191 2368.
Karjalan kielen sanakirja. Puh. 664 975.
Suomen kielen laitos. Puh. 191 2369 (amanuenssi)
ja 191 2890 (kirjasto).
Virolainen laitos. Puh. 191 2375.
Itämerensuomalaisten kielten laitos. Puh. 191 2376.
Unkarilainen laitos. Puh. 191 2891.
- 2 Vanhan kirjasuomen jaos.
Luotsikatu 4, 00160 Helsinki 16.
Puh. 625 722.
- 3 Suomen kielen nauhoitearkisto.
Meritullinkatu 14, 00170 Helsinki 17.
Puh. 650 211 / 550, 551.
- 4 Liisankatu 16 A, 00170 Helsinki 17.
Nykysuomen laitos. Puh. 639 943 (sanakirjan toi-
mitus) ja 637 450 (kielitoimisto).
Suomen nimiarkisto. Puh. 629 437.
- 5 Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
Hallituskatu 1, 00170 Helsinki 17.
Puh. 627 702 (toimisto).

